

ఆపద్భాంధవ శతకము.

కృష్ణాజిహ్వా యేలూరు తాలూకా

ఖండిక, సీతారామవర వాస్తవ్యులగు

గన్నవరపు వెంకటరాయకవి

విరచితము.

ఏలూరు, మంజువాణిముద్రాక్షరశాలయందు,

ముద్రింపఁబడి ప్రచురింపఁబడియె.

1924.

11

11

11

11

11

11

11

ప్రీతి క .

అయ్యా,

బుధవరేణ్యులారా!

నేనేవిద్యయందు నారితేరని జమండనగుటంజేసి నా
తోచినకొలంది భక్తిజ్ఞాననైరాగ్యంబుల కిరవగు నీశతకమును
వ్రాసినాఁడు. చదువరులకిందు తప్పలు మొరకకపోవు. ఒప్పులనే
గ్రహింపుడు. ఈ శతకము నొనర్చుటకు గల కారణమొక్రింది
పద్యములతో విశదపరచుకొనుచున్నాఁడను.

సీ. శ్రీరాఘవాన్వయ • సి దునుధాంశుండు

వేంకటసతిరాజు • వీరుండలరు

నామహిమని పుత్తు • దై నరంగక్షితి

పాలరత్నము గుంటు • పల్లిరాజ్య

ధనుఁడు శ్రీవీరప్ర • తాపకోక్కొండనాం

వీరవేంకట లక్ష్మి • నారసింహ

నారాయణాభిఖ్య • నరవందత్తమా

తాలుకాదారిని • తగధరించి

దాహిప్రభుఁడై క్షితి • దై న్యంబుబోవాడి

పుష్కలతోపాటు • పూన్కిబ్రజల

తే గీ. పాలనము జేయతలితండ్రి • బహుశముదము

గదుర రంగావనీశుండు • గణనకెక్కె

రంగ దరిధంగ సంగతో • త్తుంగక్షితి

సద్బుధాలోక సన్మాన • సప్రసక్తి.

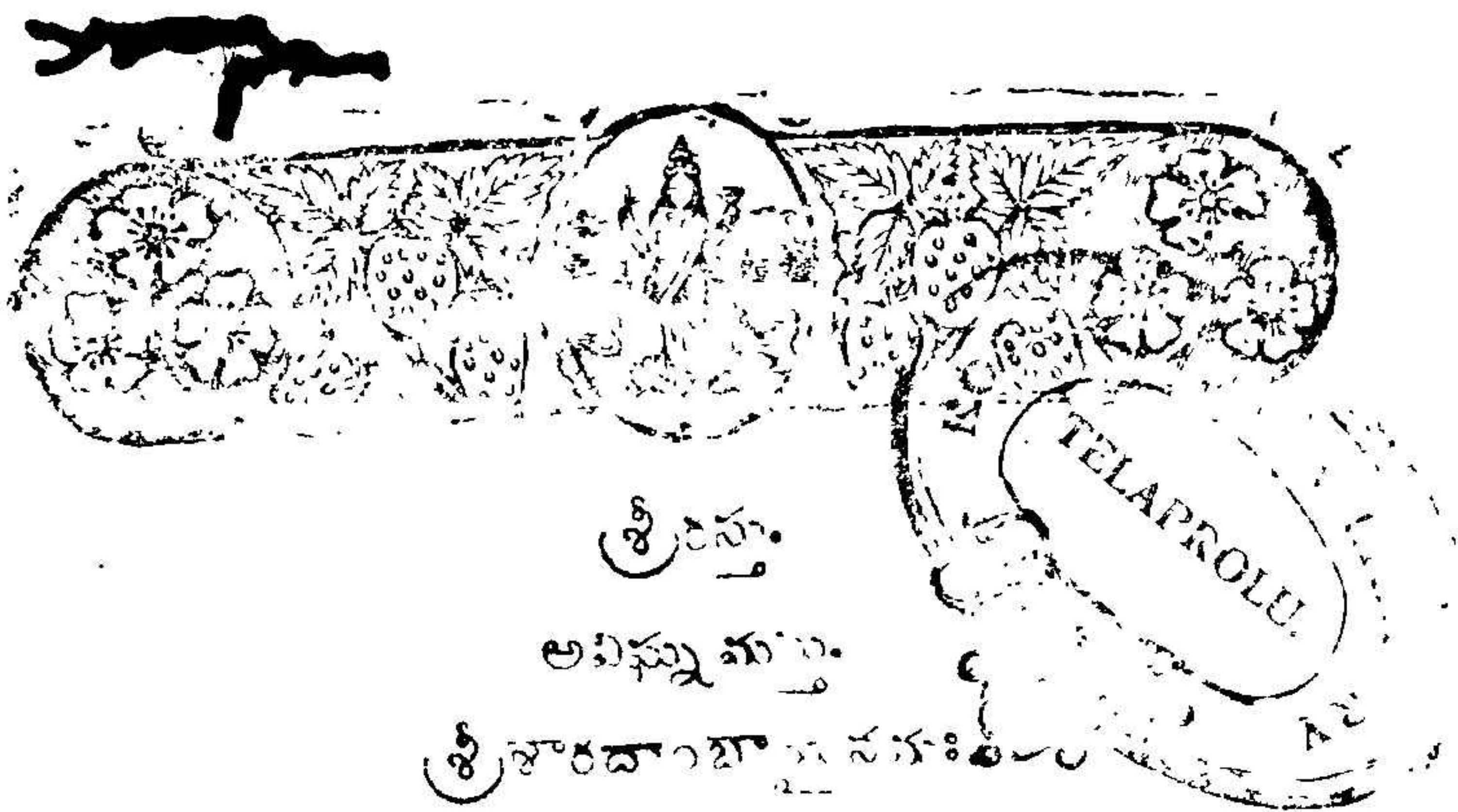
సీ. తంగావనీశుండు ♦ రాజు పోతేపల్లి
 పాలనంబొనరించు ♦ బ్రౌఢి మిగుల
 పరగనాయూరికి ♦ గరణంబునైయన్ని
 జనితి జమాబంది ♦ జరుపుటకును
 అటపటిమల్ల క ♦ లాభిచంద్రుండు శ్రీ
 ఆంజనేయుండువి ♦ ద్యా చణుండు
 హెడ్కలెక్టరు ముస ♦ దీనాదు పద్మమల్
 జరిచూచి వేంకట ♦ కవివరేణ్య

గీ. మృదులమధురోక్తులను రచి ♦ యింపు శతక
 మొకటి భక్తజనాళికి ♦ మోక్షకాంక్ష
 జ్ఞానై రాగ్య భక్తులు ♦ కలుగునట్లు
 లని వచి చెను సాదరా ♦ యత్తుడగుచు.

చ. అడిమొడలా రమే శుషయి ♦ నంచిత భక్తిజనింప సత్సభా
 మృదులమధురోక్తి లాలిత ♦ సమేతమువంజల కంజజాలస
 మృదభి సౌభాగ్యనిర్మలము ♦ మానితభక్తజనానుమోదముం
 బొదలెడునట్టి సచ్చలక ♦ మొక్కటి నేరచియింపఁగూడదే.

చ. అని కృతనిశ్చయఁడనయి ♦ యాడఁ మెప్పు ననఁచిన్మయా
 ఘనకరణాధురీణవర ♦ కామితభక్త పరాయణఘనా
 ఘనభి నీలదేవవర ♦ గర్వినురద్విషదావదోహదా
 వినులెడఁగెఁతానవి ♦ వేకిధనయని మ్రొక్కివేడికే.

తె. గీ. శతకమును సావధానత ♦ జరువఁగిని
 అడగకయి మన్నె ననుజూచి ♦ యాదరించి
 పిల్చి మ్ర జమూల్యంబు ♦ ప్రియముననిడె
 పరిమమిత్తుండు రంగరట్ ♦ ప్రభుఁడుండు.

ఆ ప వ్యాంధ వ శీ త క ము.

శా. శ్రీలక్ష్మీ సుమనోజ్జ్వలంభర విభుఁ • క్షేత్రవ్యవస్థాదిగా
 నీలాభిప్రతిమాం మంగరతమా • నిస్తుల్య పాంచర్య స
 వ్విలాకల్పిత పద్మకాండనికరా • లేఖా సురాదీంద్రవి
 క్షాతాఘాద్య చరాచరాఖిల భరా • పద్మాంధరా శ్రీధరా.

మ. అనఘామన్నిటవ్యనుఁడర్చిమమునీ • మూరంభముల్మోక్షుజే
 వనమాసత్య పరాజుఖిలవికను • భావమునీ పాదనే
 వనమాచేదు సమీకరింపదెచ్చుడే • పాల్గున్నవో జన్మపా
 వనమాధారమ వీవెగాదలఁతునా • పద్మాంధరా శ్రీధరా.

మ. అన్యగా యెవ్వకనేమికారణము ని • ప్తాకాంక్షయేగీక పు
 ట్టువుగల్గెన్నిక నెంతకాలమిది యె • ల్లొలినమా మార్గము
 చవధానముగఁ జర్చినీయ తుదిమ • స్సాధంబునాచిత్తమో
 పవమానాంధశయాన తెల్పగదె! మా! 3

మ. సతులాపుల్ సుతులాదిగాగలుగునీ • సంసారపాథోధిని
 సతతమ్మంచు దలంచునంధు నచునీ • నాన్నిధ్యముండేర్చుది
 వ్యతరంబై యసమానమైయలరు భ • వ్యక్షానవృష్టిందమా
 పరనాకిమ్ము సవాజోహారులికనా • ప॥ 4

మ. అవతార ప్రథితావిరోధ్యర నిరా • ధారాభయప్రభవా
 నవపుష్ప ప్రకరై కకోరికమిత • న్నానాఫలాసీక సం
 భవనాకార సుదద్దుమా నిరుపమా • భవ్యప్రతాపక్రమా
 భవదారాధనమానజాలనిక నాపక

మ. సకలాధారుడ ప్రపమేయడ వస • చ్చాక్రిత నిర్మూలనై
 కకళాపారిగుడంచు నిన్నెటిగియు • త సంత సీధ్యాసమో
 యకలంకాత్మయైనర్పజొప్పడదనా • హాబుద్ధిమాంద్యంబునీ
 వ కదా డుల్పగలాడ వెల్లుపుడు నాప॥

మ. కవిత శక్తియు శాస్త్ర శక్తియునుస • ధ్యాన్యధికోజ్యోక్తియున్
 సవిశేషంబగు ధారణావసతి స • త్సంగత్య సంపత్తియు
 యవినీతుల్ స్తుతులొక్క పోల్కిగనుట • న్నాపై మహాభక్తియు
 భవుకం బండ్రుతదాప్తినా కిడుచు॥ యా॥

మ. భవత్సాకరిమీద జాలనెటుల • బాల్సోను నాబుద్ధి త
 ద్విసరింబేము యవరసంస్మరణమునా • విజ్ఞానహీనంబు కా
 లవశంబోగనుగొందు నెవ్వధివిక • ల్లల్ గ వ్రసీమోలబో
 వవయా తావక నామనుందలతు నాప॥

మ. కరుణాసాంద్రుడవఁ బుచ్చెప్ప యెనీ • కార్యావళుల్ సెప్పెడు
 గిరికేల • ధరియింప శక్తికొడడలె • కీర్తుల్ దిశాంతంబుల
 వరలె • ఘోరజలగ్రహంబు విరుగ • వద్దలెనాగంబుదా
 పరిమా న న్ననఘాత్ముఁడేయగి యు॥

మ. అపచారంబులొనర్చినాడననుమా • యయ్యాదయంజూడవే
 జపహోమనత దానధర్మములనే • సాంతమ్మగాఁజేసి నా
 నుపయోజాక్షయటంచుదెల్పుదునొమా • నోజ్ఞత్వముప్పారనే
 తపముల్ జేసితిగంచు దెల్పుదునొవా • దుబేలనక బ్రోవగా
 బ్రపదంబొప్పగ వేడుకొందునను నాప॥

శా. కోపాద్ధ్యముచేతనో తెలియకో • ఘోరంబులెన్నేనిమో
లోపంబుల్ బచించియుందునుగదా • లుప్తంబులందోచి నీ
దాపుంజేర్చుముజన్మకర్మముల సం • తాపంబులేకుండ నీ
చాపుంజేరెద పాపముల్ దొలఁచు నాప॥ ౧౧

శా. ఆర్తుండొసపుడేనినుందలచువాం • చాన్ధప్రమోదాత్ముడై
కర్తవ్యేననిహంకరించుపటువి • ఖ్యాతీశీతోన్మాదుడై
మర్త్యుండివిధినెంచుస్పృష్టిరచనా • మార్గంబున మగ్నుడై
వర్తిల్లవలెగాదెనీవలస నాప॥ ౧౨

మ. బలుకార్యంబులొసర్చువేళల సదా • భావంబునీపాలుగా
వలెనంచు గురిగూర్చికాలమునునె • వ్యాడిట్లుబోజూచునో
నిలనాధన్యసకీజగంబుకలయే • నిమ్మాడ్కియోజింపనా
వల నీవారెడె యాతఁడీవుగదయాప॥ ౧౩

శా. కోపంబింతయులేకనాపయిక్మపా • కూపార! కాపాడుమా
లోపంబెంతయుజేయలేదననెటన్ • లోగొన్మునీవాడనా
దాపింతేనియుగానరాదుతనువున్ • దాత్పర్యమర్పించితిన్
పాపంబుల్ క్షమియించుమాన్తి హరయాప॥ ౧౪

మ. కరుణన్ వారునముల్ ధనాధికములున్ • కారితాసమూ
[హంబులున్

నరదంబుల్ స్ఫురదంబరా భరణముల్ • నానావనోద్యా
[నముల్

గిరులున్ మిత్రులు బంధుగుల్ వృధలు నిన్ • గీర్తివ లే
పరమాత్మా! యవినిష్ఠలావధులె యాప॥ [కున్నచో] ౧౫

మ. వరవిజ్ఞానులుసత్కళాప్రవరులున్ • వాణిశులున్నీశులున్
నరులున్ కిన్నరులున్ గుణగుణులు నె • స్సంతేని బ్ర
[హ్మత్ములం

దరియాపుల్ పరికింపనీ వెకడని • ధాత్రిన్ మహానాట్యమీ
వరియఁజూపెదుగాడె విస్మయతనాప॥ ౧౬

మ. గరుడాకూఢునిగాగజా రిహరుగా • కందర్పసంహారుగా
నరనీజోద్భవుగాపరాత్పరునిగా • సత్కార్యవర్ధిగా
సురచారిప్రభుగాగణితును పరే • శున్నిత్యసామ్రాజ్యహృ
త్పరివర్తిన్ గనలేక చంచలతనాప॥ ౧౭

మ. ఉదయాద్యస్తమయాంతమున్నిగులనే • యోజంబ్రవర్తిం
[తునో

సదయాయయ్యవి నీపరంబొసఁగనీ • సద్బుద్ధివాక్యేయ వే
డెద నాపన్నశరణ్యసద్విరుదమీ • డేనీకునిక్కింబు దా
ప దయాబ్రీ తరమే వరంబొసగుమాప॥ ౧౮

మ. శతకంబుకొరచియింపఁగాగడగితి • సాగించు నీయుద్యమం
బతిదుర్లంఘ్యమటంచు దోచు హృదిదా • ర్భల్యంబు బో
కార్జ్జిమం

జాతరాచ్చత్రిదశాపగాలహరి వి • స్ఫూర్తి స్ఫురద్భంగ స
త్వితరంబౌ కవితాప్రసక్తి నిమమాప॥ ౧౯

మ. గవిజేజగబొసఁగుక సుధాకరుఁడు తో • గబొప్ప చల్లందసం
బు విధిశాదులున్వస్వకార్య కరణాభ్యుత్సాహతక సంచభా
త వితానం బతిసుప్రధానతకున • బ్దంబుల్ పయఃపూర్తికి
భవదాక్షాపరతంతుత్రై నడితురాప. ౨౦

మ. అవిచార్యంబజమప్రతర్క్యమడరం • బానందసంధాయకం
బవిరాళం బతిసం స్తవంబఘహారం • బవ్యాజ మాశ్వాసితం
బవలీలోద్యమసంభృతంబతిశయం • బచ్చంబనిర్వాచ్యమో
భవదుఃఖాపహనీమహా మహిమమాప. ౨౧

మ. సుఖమోకన్య మొనఁగొనఁబొందున మోఁశుభ్రాచక్రీక్ష్యమో
యఃలాత్మా భవదీయసత్కరుణ మోశ్యాకార మంగూని నా
ముఖనిర్మలదన్విత సంతతుల స మోద్భూత బల్కింతుగా
పరార్థప్రదన్లు బోచెదవో. ఆ. ప. ౨౨

శా. ఏశాస్త్రంబు బ్రశంస కీసియెఱుగఁ యే న్లుని న్నెంతునో
యీశా! కాసుచు లేనిన్దిచుడ కోటికుండ న్నెట్లునో
యాశా భూషణముల్ బ్రహ్మచరు. కున్నా వాలమౌదోషవి
భ్రాశా సమ్రచి నోపు లీగ దెమహాప. ౨౩

మ. విమూఢభ్రంతు సుహృద్ధి గావహారాః పరార్థసహాయ
త్సమకాళాః శ్రీసురీపురీవికర శేషో శ్చుబ్ధశుభ్రాద్భీ
తమయాభ్యాధరానివాస సగనిఁ పురే ప్రసాదాధి
పమసత్కిన్ దిగంతరాశ. పరమాప. ౨౪

శా. వన్యాహరిమ. లిచ్చయించియటవిన్ నన్దించినచో శాంతుతై
ధాన్యాహరిములాపారించిగృహకృత్యవాసుతై యుండినక
యన్యాగాధనమాని ప్రతిపద ముసన్నధికంచినంజాలుస
న్మాన్యాధకృత నాతఁడొందునిలనాప. ౨౫

మ. కనిశోషించుమదంబ విషయసుధీఁగాంభీర్యతల్ దెల్పుమా
జనపకావీడని ప్రేమబంధువుల పండ్లకాలోక మందెల్లెడక
సనయోద్యోజరింప వారియెడ విశ్వాసంబు సంభంపనీ
వనయంబుక దగునాయ మీమనె మహాప. ౨౬

మ. గురువున్ తల్లియుదండ్రీయున్ హితముజేఁకూర్పన్ సుబంధుం
[డనన్

సురముఖ్యుండవు చంద్రుడివె హరి నిస్తుల్యప్రభాతాశేయో
పరమాత్మా! కరుణాబుధీయనుచు నిష్పాపప్రవృత్తిన్ పరా
త్పరునిన్ వేడితి దీనబంధుపరమాప॥ ౨౭

మ. పరయజ్ఞంబులదేవతావరుల చేవన్ బంచయజ్ఞంబులన్
సరివిన్ మానుషయజ్ఞముల్ నొనరుపన్ నాయమ్ముసద్వర్తనం
పు రయమ్ము న్నికజన్మకర్మనిధనంబున్ నెమ్మివిదవత్కథా
పరతత్వాదీగుణమ్ములిమ్ము పరమాప॥ ౨౮

శా. అంధుండగ్నికణంబుద్రోక్కి వనటన్ నాకోశమున్ జెందునే
సంధింబ్రాప్తసులోచనుండు దహనున్ శాల్యన్నపకార్వర్ధియై
బంధించున్ గదనెట్టివారికటులన్ బ్రత్యక్షమాసర్వసం
బంధజ్ఞుండవు వీతిబంధుడవు నాప॥ ౨౯

శా. చేవున్నాపునురాత్రులున్ బవలు నిర్మితాదికాలంబులన్
రాపింతేనియ లేకనిన్ సతము నా రాధించుసన్నాన్యతే
లోపంబుల్ దిగనాడి ధన్యతమునిన్ లోగొంచుకీ గింపరే
పాపారణ్యకనద్దవానల మహాప॥ ౩౦

మ. నిగమాంతః ప్రథితానిరామయరతా నిర్వ్యజభక్తుతా
నగరాట్ సంభృతసువ్రతా యయుతా నానావనీపాన్వితా
జగదారాధితసాధువాదవిహితా జన్మాంతసంవర్జితా
భగవంతా! యమమాంత కాంతికలితాప॥ ౩౧

మ. నితానందసుక్రమిత్ సుఖానీకామృతాధారకా
మరథారూఢదనప్రమాద మదిరోన్మత్తాతిదుఃఖ్య స
ద్వరదానప్రకరాతిమానిత విధానాన్వితసంపల్లభ్యస
త్పరమార్గానుచరప్రధాన పరమాప॥ ౩౨

మ. పరదానవ్రతమృతతంత్రవిద సర్వాధారబృందారకా
దరిద్రామోదరిధేదమోదసమశ్రీదావేదమోదవ్రతా
కరటాక్షిణ్యగుణాభికా పదహారాకంజోద్భవాదిస్తుతా
పరదారాధిక పరప్రబంధసరతాప॥ ౩౩

మ. మనజన్మంబులనెన్ని నేగడపితిన్ • మందెన్ని జన్మంబులొ
నొ నయా రేవిషయానురాగః తిన్నె • ముఁటిన్ యజంబా కటన్
జనిమేతన్ది బామనూతబమనో • జన్ సంస్కృతిన్ మగ్నమై
వనటన్ జెడిని • మూనిమమాప॥ 31

మ. ఉనురులో పోయి డిదాఁకఁగితనివుకా • మోద్యోగభోగ
వినువుంజెందమ స్మృతిత్త్వమును నేరే • కలంప గళో
దు సుమాసు • డెగురుండుగాజనలు విఁధ్యుల్లంబుల నూడకా
పసవల్వోలె చ్చిత్తు లోకమున నాపద్బాంధవా.

మ. ఒకడో పెక్కురొనిర్గుణం బగుణమో • మూహింపఁ

చాఁచునో
సకలమ్మాని మహాప్రమేయ పరమ • శాన్తిస్థితబ్రహ్మ
శుకప్రహ్లాద పరాశర ప్రముఖసు • శ్లోకల్నినా జెప్పతా
వక నామస్మరణంబు జేతునిక నాప॥ 32

శా. ఇలపై బాల్యమనందునాడి, పరువం • నిడవొక స్త్రీలోబుజై
గల కౌమరమునక కటుంబపరితకా • బంబుబోనాడ నే
శలనం వృద్ధగువేళనికదలచు నబ్బా! దుష్కరచీరధిక
ఫలితాంశంబు గనంగలెట్టులిక నాప॥ 33

మ. కలుముల్ గోరను కాంతులక బడనునే • గ్రాసంబదోషంబుగా
నిలనిప్పింతువొ జానసంతసితెదక • నీపాపె కాఁక్షింతు నా
తెఁ విన్ దేటలు హెచ్చవెంతయెగృహ • కృష్టిన్ గటాక్షి • చిరా
వలనన్ దోషములున్న పైపదగు నాప॥ 34

శా. నేనీకార్యము నిర్వహించితి నే • నేకార్యధున్యుంక నా
కేనామన్ పరులేసహాయమును నొ • క్కింతై న జేయంగ లే
దే నేనీధనధాన్య సంపదల న • ధింగూర్చినా నంచనన్
వానిన్ బాలునిగా నొంగుదగు నాప॥ 35

శా. తానెవ్వండ్లొ తనూబల బెచటకో • ధన్యత్వ మేజాడనో
 తోనేనేరేరునొక్కరుండైన తో • ద్దోదేహమగ్నిన్ లయం
 బానేమయ్యెనొతాసుదీనునును • బాణాపాయముబాపిగో
 పనమా దానినెఱుంగ జేయుమిల నాప • ౪

శా. ఎంత దాక తివాంఘ్రి పద్మములనె • న్నేచ్చాల్లునాటిల్లినన్
 చింతిపన్ బనిబూరుపావనుడుసుశ్రీ • లందు దుష్ప్రతిజ్ఞ
 పంలేంబుల్ పచరించుమూఘమనిరా • సాయంబు సాప్తిమనా
 వంతైనన్ విధిదాటనేరి తరమా ప॥ ౪౦

మ. అమృత జీవుని బ్రహ్మము మోపయగా • సమూహము
 పామిల్ సదా

తన సాక్షింబు బలెన్ యహింసయె చు హ • ధన్యంబున బల్లుశ్రు
 త్యమగుణ్యంబుగ నాప్రవర్తనముది • ద్దగోరనానయ్య నీ
 వనుమానింపక నన్నునేరుకొనుమా ప॥ ౪౧

మ. తనవారున్ బెరవారునాకను యథా • ర్థజ్ఞానతత్వజ్ఞుడై
 కనుసర్వంబునునొక్కటేవిధముగా • గన్ నిన్పుహత్యంబుచే
 తనుసర్వంవదియంచు బల్లుశ్రతులా • ధారంబుగాబూని పా
 వనతన్ వర్తిలునట్లుచేయు మభవాప॥ ౪౨

మ. నిరుచేదస్వమునన్ గృహింనుశని నె • జేరిన్ గాధాగ్రహ
 ర్యరతిన్ జెందక దాత్రిశుద్ధిచారుల • న్నారీతిబోధించుచున్
 విరతిన్ బూనినసత్ప్రవర్తనము నె • వ్వేళన్ బుధాన్లునమా
 పరమాప్తేయ విధిన్ ననున్ నడపుమాప॥ ౪౩

శా. ఆజన్మాంతము బ్రహ్మచర్యము నర • ణ్యవాససంసర్గము
 తేజంబొప్పగృహస్థధర్మమును బ • త్నిపుత్రసంయుక్తుడై
 యోజన్ సల్పుట బ్రహ్మచర్యమునకున్ • నొప్పారు ధర్మంబుల
 వ్యాజప్రక్రియ గూఢసాయపడుమాప॥ ౪౪

శా. సంవర్తాబ్ధిని నిద్రజెందు నజునాఁస్యాధీనమాసచ్చుతుల్
చేవక సోమకదానవుండుగొనుచో • జేజేలపెద్దయ్యవా
రేవంకక గనలేకనండ ననురు • న్నేపూడ్చుతుత్తుధర
ప్రావీణ్యాశ్మకమత్స్యరూపధర॥ ౮౬

మ. దనుజుల్ నిజరులబ్ధిమంధరము మం • ధానంబుగావాసుకి
ఘనజ్జు బలెపన్నితస్మకనతక • గంభీరవాక్యమునిం
గినశై లేంద్రమనెత్తిస్మక్కిన సుకిల్ • గీర్తింపవీరమాపమీ
వనయాధామ కూర్మరూప॥ ౮౭

మ. అననిక బాపగజట్టుసేమకశిపుం డ • వ్యాధిలోడానినన్
జవమున్ జూప ఛలముదోప నిలకన్ • సంతోషమున్
[గూర్చుమా

డనమూర్తిన్ విశితాశనుంబొదివి తో • డన్ ద్రుంపగాలేదెస
త్వవఃష్టాదివరాహరూప పరిమాప॥ ౮౮

మ. చటులోగ్రహతిభాప్రచండిమనయ • స్తంభంబడంభంబునన్
ఘోషట్ ఫట్టనగ బగల్చివెనకిం • భద్రోహినిన్ బ్రస్ఫుట
త్పటుఁజ్జ్వాలాఖరాహతికకటకటక • బంచత్వమొందించిన
ద్వటునిక బోచు నృసింహరూపపరమాప॥ ౮౯

మ. త్రిదశేంద్రుల్ దితిశ శుగ్రహకఁద్రుం • వీభూతులై చిక్కి త్వ
త్పదపద్మంబులవ్రాలశాంతమకనై • దాక్షిణ్యసంఘాయై
మదిరఃజిల్లగనబ్బలింద్రుండెవక బ్ర • హ్మాండమున్నిండునే
ర్పదినీచేతిదెహాస్వరూప పరిమాప॥ ౯౦

మ. అపరూపంపునుపుత్రుడై ధిశిరధు • షధాకంగియైసీతముక
జనుల డేమనీంద్రులక పరిసతీ • శావాగ్నిపౌలస్త్యమక
కృష్ణకర్ణంబయివానగల్ వరముచేగీర్తించిరేచారు ని
వ పరిబ్రహ్మపు రామతారకమహాప॥ ౯౧

మ. పరశుఁ గేలధరించిరాజవితతిఁ • బల్మారుఖండించి త
 చ్చిరనిర్ముక్తసుర క్తధారుల పితృ • శ్రేయా ప్తికై తర్పణాల్
 వరుసఁ జేసి తదుత్తమాంగతతి నో • పానాళి నా కాధ్వమై
 బరగింపఁ భృగురామరూపధరాప. ౫౨

మ. తనరఁ గోహిణి గభఁ శుప్తివరము • క్తా ఫల్యతఁ రేవతీ
 ఘనసాధ్వీకవరియించి కృష్ణసచుజాఁ • గా బేర్మిలాలించితో
 డనదుర్మాగఁ చరప్రలంబముఖరా • డంబంబుబోకాచినా
 వనయంబుఁ బలరామరూపవరమా. ౫౩

మ. జగమందంతట జీవహింసయన వీ • సంబై న శంకింపకఁ
 నిగమోక్తక్రతుజాలముల్ నడపుచో • నీవంతయుఁ వక్తనై
 తగదీహింసయటంచు దెల్చి జగమం • తంద్రిప్పి బోధించితీ
 వ గురూత్తంసమబుద్ధరూప. ౫౪

శ్రతికన్యాన్నమ లమ్మిసత్కులవిధుల్ • శూన్యంబుగాతధ్యమున్
 మతిసంధింపక దేవభూసురవరా • మ్నాయమ్ములన్ దోచిదుః
 ఖతమంబై కడుదుర్నిరీక్షమగు లో • కంబుద్ధరింపఁ న్నిలా
 పత్తి నైపుటైదు కల్కిరూపధరయా॥ ౫౫

మ. వసుధాభారనివారణాఘోరముగదు • రైన్విదగ్ధ్యలోకంబు లిం
 పెసంగింపఁ సమయించిగోపతతిగో • పీచర్గగోసంతతో
 ల్లసనంబుల్ సమకూర్చి యుద్ధవవరా • హ్లాదంబు గావించితీ
 వ సుహృద్బాంధవ కృష్ణరూపధరాప॥ ౫౬

మ. అపరిచ్ఛిన్నమసంతమవ్యయమునై • యూద్యంతరాహిత్యమై
 యుపమింపఁ బహుదాష్కరంబగుచుది • వ్యోరుప్రసాదమూలమై
 సుఫలావాప్తిసుపర్వభూజమయిని • స్తుల్య ప్రభోద్దామస
 త్వోపధాధ్యంచితధామమై యలరుదాప॥ ౫౭

మ. కలదానికగలయట్లుజూతమనగా • గాన్పింపదామార్గమెం
దులకోలేనిదియున్నయట్లులుగనే • దోపించునీకై వడుల్
దెలియక వేరుగదామహామహులునీ • దేగా దెయూమాయనీ
వలనకదానినెరుంగజోలుగద ఆప॥ ౫౪

మ. జ్వరితార్తుండెటుబాధవోవునిక స్వేచ్ఛావృత్తి నెన్నంచుకా
లరుగంద్రిమ్మరువాడనంచు మడి • డిల్లంబోవునా చొప్పునక
నిరతంబుక భవరుగ్మృతక బడలితిక • నీపాపునందెప్పుడు
పరగకవర్తిల నాజ్ఞనీగదె మహా ప॥ ౫౫

మ. కనురెప్పనిడునంతలోనహహాయ • క్కంజోద్భవ సృష్టియం
దుననంతబగు జీవులుద్భవిలి యం • దుకమ్రుగు వర్ణింపగా
ననయంబేరికి సెక్కెమాయభవ నా • కత్యద్భుతంబిద్ది పా
వనమూర్తి దెలుపంగబూను మదియా ప॥ ౫౬

శా. కప్పుండాలదొంమాయలోబడిబలా • కై దండ కాన్పింపకిన్
ముప్పుంజెదితి నీవణత్రయ విధిక • మోసంబువాటిల్లెనో
చెప్పంజూడ వినంగరాని యరమ • శ్రీయాన్వితావేగ నీ
వప్పుందీరిచి తెప్పదేల్పుమిళ నాప॥ ౫౭

శా. పాలున్నీరును గురైకింగి జలముకా • వర్జించిక్షీరంబుదా
నలగోలంగల హాసవోలెనిమమా • యాకృష్టసంబంధులై
దిలకింపం దలపెట్టుమాచవుమ దా • నున్న జన్మండు కే
వలుడాతండ్రిల సంసృతీతరుణుడా ప॥ ౫౮

మ. కొరగానట్టి ప్రవృత్తులక మదిగియె • స్సుకలగు యూపించక
కరుణాళుండగునిక స్మరింపకవ్యధక • గాంక్షింప కేకచ్చువో
నిరతంబుక మదిగుందుచుండుచరుల • న్నీ వెన్న మంజూడవో
పరుడామూఘుని నిర్లనంగలరె యాప॥ ౫౯

మ. గురుమాత్రంబను కీలకమ్ములను యఁక్కుఁజేర్చి సంప్రీతిమై
 బరిగఁ జావునుపుట్టుకల్ విపులభా • వంబందు సంరీధమై
 వరివై రాగ్యము దారిజూపగను ది • వ్యక్తాన సంధానుడై
 వరిలఁ స్నీపదపద్మసేవగన నాప॥ ౬౪

మ. కలుగుంగ దె సమస్తస్పష్టియను ది • క్కాలాన వద్యంబుగా
 కలుగుంగ దె చరాచరంబు జగతి • కల్యాణసంధాయియై
 జ్వలియఁచుఁగదయీసమస్తమునుని • చ్ఛామాత్రమైదేవనీ
 వరినఁ స్నన్నభవాభిదేల్చుమిక నాప॥ ౬౫

మ. శమజిజ్ఞాస ముదమ్ము సజ్జనప్రసం • సల్జూడ నీహంబుగఁ
 క్రమమొప్పఁ ఫణిహరులై తనరిం • గమ్యప్రభూ నీసు సా!
 ధమనందుఁ యపలీలవారిగడువఁ • ధన్యున్నినంజేర దా
 సముతో మ్రొక్కితివేగు మాన్చికొనమా ప॥ ౬౬

మ. అకటాపెక్కుభవంబులంబడసియా • మానంబువృద్ధ్యముఁ
 వికిలత్వమ్మును జెందినాడనక నీ • వేదిక్కగా పారిమా
 ధికాకిసంపత్తికి హేతుభూతమగు న • ధిన్జ్ఞానముంగూర్చి గా
 వకయన్నఁ ననుబోచువారిలెపరాప॥ ౬౭

మ. వలదీసౌఖ్యముదఁఖింపఁ జననమే • నంకిత్రుతుల్ కుత్సిపా
 సలునఁ గ వికరింద్రియంబులుమన • స్సామిగ్యబుభ్యోక్తకం
 బిలబ్రహ్మ బయితాదలిచ్చెగనుమీ • విన్నింటికాధారమై
 పలుకితలేని జనార్దనాహ్వానమహాప॥ ౬౮

మ. శరణార్థిఁ ధరణీశతాంగనుతనీ • సామర్థ్యమేమందు ధీ
 శరణుల్ యోగులైనెదుల్లభమెదు • స్సాధ్యంబె కాదేవితీ
 పరిపా సత్తాపముల్ బొనర్పగతమై • భృంగిఁబ్రవర్తించునో
 పరిమామ్నాయపిదా సదాత్మకమహాప॥ ౬౯

మ. చదలున్ ధారుణీరమగ్ని భవదాఙ్గ మూర్తిర్వివంప వె
య్యది యెట్లుండిన నీవె మూలము మహాఃప్రారంభమే

[నీతి నీ

పదమెవ్వఁడు గనంగనోపు యచలః బ్రహ్మోపాఖ్యాండ్వనై
పదునాల్గుంధువనంబులందెదుగదాప. 20

మ. నిను సర్వాత్ముడవందునో ఘృచ్చిపానీరాకరాత్ముడ నం
దునా గర్వాంధజనాటవీ చటుల దగ్ధుండీవటం చెంతునో
మునిహృద్యాసనిభాస విస్ఫురితసంపూజ్యండ్వవం చెంతువా
వనమామూరికి మేఘమట్లగుమయాప. 21

మ. నితతమ్మున్ భవదంఘ్రిపద్మములు సానీనింపగాగోరు స
ద్వరనిష్ఠుల్ సనకానులున్ గురుగుణోధ్యుక్తప్రభాకాగులం
దరు నీలోకమునన్ వసింతురది సద్వైకుంఠమై జెన్నగున్
పరమంబై యలగారుదంతకుచనాప. 22

మ. నినుధ్యానింపకయున్న దేమరణమాఁచిన్నెన్న భన్యుండుచో
గనుకన్ నిశ్చలయోగమాఁచొగి వీకన్నిచ్చి గక్షింపవే
తనినింజెందని మోహజాలముల సద్వంఠదగం దూర్చినీ
వనుకూలంబుగ దిద్దవేడెడను నాప. 23

మ. ధరషట్పాత్రసుజంబుకంబులటవిన్ దర్పించి మోయంగనా
తరివేందాంతన్యగేంద్రమందుజని సోత్కంఠాప్రిగర్జింపకా
నరిగెన్ ఫేరవముల్ నికుంజములకున్ నన్నానావిదాధ్వంబులన్
పరువెత్తన్ దలపూనదాహారి మహాప. 24

మ. కులమున్ బోనగ నొక్కనిన్ విడువగాఁ గూడున్ సదా
[గ్రామమే

వలనన్ గావగతత్కులమ్ము విడువెఁప్పట్లన్ స్వదేశమ్మునో

మ లవంబుంబలెదాదలంచినగ్రామంబొప్పుగావీడునోకే
నల మానాత్మనెరుంగవీడు సహమా ప. 21

మ. అచరింబుల్ ధరినంతకంటె చరముల్ నంతందగక బుద్ధిజీ
వచయంబుల్ నతులంతకంటె నధికుల్ • వర్ధిష్టుల బా
[హ్మణుల్

రుచిజెంపొందుదురందు పండితులుసంస్కృత్యుల్ మహా
[కర్తలున్

బచరించందగు బ్రహ్మనాదులిలనాప. 22

కా. రంగత్తుంగతరంగ సంగతపమో • రాశిక కపుల్ దాటిరె
భంగిగాదాని గభీరముగ గనిరితత్ప్రఖ్యాతిమందాదిదే
భంగమ్ముగ గనలేక యజ్ఞులు వ్యధల్ • వ్యధకంబుగా
[నాంతురా

భంగమ్ముల్ గని సంతసింతు బుధులూప. 22

మ. నరుడెన్న భవముల్ గనక సుక్ష్మతయై • చక జెంతు
[సత్సంగతిక

వరుసక సాధనసంపదక మననమూం • భావించి తథ్యా
[నవంక

గురితోనాత్మ విచారముంగనిమహాకూపారసంసానముగ
బరిహానంబొనరించు చిద్భవతనాప. 23

మ. అరయకర్మకులెల్లకర్మవిడరాదంచుగ మరిన్కర్మయో
గరహస్యాత్మకులెల్ల బ్రహ్మపరతెకకర్మాభిజేయంగనాం
భ్యురతుల్ శ్రీదముసన్మసింతుటయనకగాలేదు భేదంబునా
పరమా యందరికొక్క కర్మమెట్లులాప. 24

మ. అడదొజీవున కాత్మసాఖ్యపదమైక్యంబేర్పడక జేతురుగ
స్థిరమోకర్మవిధాన మంతవరకుగ • సిద్ధంబు ముమ్మాదికిక

పగగన్నిర్భల కర్మయోగవరమా • భ్యాసాత్ములు

[సాంఖ్యులు

వరుసంజెందు పథిమ్మదొక్కటియె యాప. ౧౦

మ. తొలుతన్నీవు తమోగుణంబున నుచాఁధుల్ సర్వముల్

[జేసిని

స్తులవిక్షేపణశక్తి జీవకళనం • దుర్గ వేదబ్రవేసించియా

వలనీలోకములెల్ల జూపితివిగా • బ్రహ్మాండభాండాకృతిగా

బలెవిశ్వంభర నిన్నెరుంగ నెవడోప. ౧౧

మ. అలనీజీవచయంబు తత్తదుచితం • బారీతి నాకర్మలగా

లలిజేయగావిహితంపు రూపములదాల్చుకొనికల్పించికి

వలసాక్షిత్వమునంది పొందవెటనీ • భవ్యప్రభావంబునీ

బలమున్నీవయెరుంగు దార్తిహరయాప. ౧౨

మ. గురువేదబ్రహ్మయు విష్ణువుగా హరుమన • గూఢార్థదుండా

[ధృమగా

గురువేదత్యము నిత్యమున్నిగమవాఁగ్గోప్యంబువేద్యంబునా

గురువేదేశము కాలమంతయు గలం • కుఁగొంకునిందేల

[యో

వరమాత్మా యతడివకావె గననాప॥ ౧౩

శా. నీపాదంబుల మ్రొక్కజూని కరముల్ • నిన్జూచు నేత్రం

[బులుగా

నీపై న్యాయమునిల్పు నెమ్మనమును • నీమాటపై కర్మముల్

నీపట్లజరియించు పాదయుగముల్ • న్నిన్నెంచు వాగ్విద్మిని

స్వావంబౌబ్రతుకు సతంబౌసగుమాప॥ ౧౪

శా. ఓనాగేంద్రశయాన ఓగధరా • యోసవ్య రుక్మాంబరా

ఓనీరేజదళాక్ష యోనిరుపమా • యోనిగుణా యోహా

నానాస్థావర జంగమాత్మకనరా • జ్ఞానాబ్జ జంగునానిలా
ప్రాణేశాసుమనః ప్రబోధపరయాప॥

౫౫

మ. ఇతరంబుల్ మదిదోచనీయక శుభా • నేక ప్రసక్తుల్ నుమం
త్రతపశ్చర్యబుజోన్నతిగలిగియం • తక శాంతమాకారమై
సతమారంభముల్ దృఢపగమక • స్సంబంధమాసత్తవా
వ్రతమకభక్తిజరింప సాయపడు మాప॥

౫౬

మ. అన్యతంబాడక దైవభక్తిపరుడై • యానంద సంయుక్తుడై
మనుకాలంబొకరీతి సత్కథలనే • మంబొప్పదాఁ బల్కుచుక
మనసంబుకస్మరణంబు బూనినయెడక • మాన్యండగుక
[దాననక

బనుపక జూడవెయ్యి తోవలిపుడా ప॥

౫౭

మ. నిచసన్నక్తి ఫలప్రదాయకునిగా • నీరేజగర్భాండబాం
డనికేతన్ధునిగా నిజేశహరివం • ద్య ప్రాభవోపేతుగా
గన్ననేర్పుక దయచేయుమోయనఘ నీ • కల్యాణమూర్తిక
[స్మరిం

పని జన్మంబును కాలముక స్పృధలెయా ప॥

౫౮

మ. భళిరేసీకృపలేక సంస్మృతిమహా • వారాశిదిగావ్యప్రమై
దశమైపర్చివశంబుకాకి దనునం • తక గ్రాగగాఁజేయనే
తెలివిఁబొందునె పంచవింశకుమ భక్తిక బ్రహ్మజిహ్వాసతో
బలితంపుక కలమూనడేని సతమా ప॥

౫౯

మ. కిరముల్ సీత్రతిమాధిపూజనముచే • కాయంబునాష్టాంగము
ర్వరదేవావళికిక బ్రణామమిమటక • వధికల్లపాదంబులుక
నిరతంబుక గృహసేయుమెప్పుడును నాప॥

౬౦

మ. ధరిదేహేంద్రియ సన్మనః పవనది • త్తంబుక గన న్నేనుగా
నరయక సత్యము జ్ఞానముక ప్రేయముబ్ర • హ్మాంబేనులక్ష్మోధకమే

వరగన్నే ననిబల్కుజూచెడియహంఃప్రహూస్మివాక్యంబుదా
బరగుణ జూదగ నాయజుశ్శ్రుతిని యాప. ౯౦

మ. విమల త్వం పదవాచ్య జీవుడవు నీవీ తత్పరిబ్రహ్మమే
నమరంగా నసి వాక్యమైతివటునీ యచ్చాన్చ భావంబుదే
వ మరుశ్శోనివరా ప్రమేయ పరమఃప్రాశస్త్యమా నీవే త
త్వమసీ వాక్యము సామవేదవిధ మాప. ౯౧

మ. ఎవరానందమయుండటంచుమదినిఁన్నెంచంగఁగాక్షింతురో
యెవరీస్వ చరాచరాత్మక జగంఁబీవంచు లో నెంతురో
యెవరే కర్మచయంబు బ్రహ్మమనియెంతే నిష్ప్రగావింతురో
భవదాంతర్యులటన్న వారెగద యాప. ౯౨

మ. ఛత్రాందోళికచామరాదులసెబాఁనంచుకదగందాల్పులో
కత్రాణార్హులు భూపతుల్ జనిరి యాఁకాశాదులే మిధ్యలీ
చిత్త్రంబెవ్వడెరుంగు సద్బుధగణ • శ్రీమూలకందంబు న
త్పాత్రంబుంగద నీవిలాసము మహాప. ౯౩

శా. భక్తాగ్రేసరులెందరిం దయను బ్రోవంజూచియున్నావోన
దభక్తికూర్చి యనుగ్రహింపుము సుధా • ధారాసువా

[ధాటి సం
సక్తుంగాబాసగించవేగ పడుమేసందేహమున్ లేక న

దభక్తి నిన్నునుతింతు పద్యముల నాప. ౯౪

మ. తన దారాసుతులన్ భరింపఁగనుచుక • దాస్యంబుపై
[గోర్కి భూ

ధనమన్నక కడునీస్పతంబు పశుసంతానంబుపైగాంతు జీ
ననమన్నక క్షణభంగుర మృహహ యీవాక్యాధిదా

[టించు పా

వనమూర్తి సకలార్తి సంహరణ యాప. ౯౫

మ. ఇలదారిద్ర్యనకెట్టి దారువులికన్ • ఇం పొందజేర్చించునే
కల ధన్యస్సదు భోజనఁబయిన ప్రక్కంజేరి జీర్ణింపదా
వలనంజూదిన కష్టమందె సుఖమి • వాస్త నివచారింఁచినన్
బలుసౌఖ్యంబులు కష్టమందిమును నాప. ౯౭

మ. అతితెర్కంబున బుద్ధిచంచలమగున్ • యధ్వర్యముల్
[భిన్నముల్

గతియాధీరులమాగన్ మెన్నటికి నిక్కంబై నతద్వృత్తినిన్
జతురుండై తనకాలముం గడవుచో • సాయుజ్యమి

[నేర్తువో

పతితుండై న భవత్కిపంగనడె యాప. ౯౮

మ. ఒకమారేనినినున్ స్మరింపనిజముం • డూహింపనొనేభవ
త్ప్రకటానర్థ నిర్ణయములశుం • భద్రవ్య దివ్యప్రభా
ఁకచస్సార సురాపగా ఘుమఘునూ • విరూపధంగాకృతీ
భవుకించొ తవ పాదకంజముల నాప॥ ౯౯

మ. తపముల్ జేయుదమన్న దీరిదు నదా • భ్యానంబునుంగోరజే
జపమన్నంబని బూసదీమనము న • త్సంగత్యముంజేయదే
నెవమెన్నఁదగునంచు జేకొనును నీ • నేస్తంబునుప్పించిగా
వ పరాకేలర పాపభీకర మహాప॥ ౧౦౦

మ. ధరిపుత్రిలో జనియి ప ముక్తిదొరకన్ • ధనత్వమానందురీ
నరులందెవ్వరి కెప్పుడే సుతులగ • న్నన్ ముక్తిచేకూరెనే
యరదానియ్యది జ్ఞానపుత్రిఁదొదవన్ • న్యాయ్యంబుగా
[నబ్బునా

పరమజ్ఞాన సుధాభిజేర్చునను నాప॥ ౧౦౧

మ. ధరధస్మానురు డీశుగౌరతపము • ద్యచ్ఛక్తితో జేయగా
పరిమిలేదెహరుండు హస్తమిడచె • వ్వంజెన భస్మంబుగా

వరసిద్ధిగన నీశుమస్తకముపై • వాహనగేల్వట్ట న
ల్వరిమామృత్తుని బూదిసేసితిమహా ప॥ ౧౦౨

మ. ఒకవార్త నీవినమోదిమానసపుడె కేరొక్కంట భజమ్ముకొం
డొకసల్లాపము విన్న శాంతమును నింకొక్కంటనానాధకం
బొకవేళందగుసత్ప్రమోదమటదా • నెందున మత్రిధంశమీ
వకదా వీనిహరింపజేయుదు సుహా ప॥ ౧౦౩

మ. కననింపై యసమానమై యమృతమై • కల్యాణసంధాయమై
వినుతింపందగి చిద్ధనంబును నుఖా • విర్భావ విఖ్యాతమై
జనునీధ్యాసము సమ్మముక్షులకనై • జం బద్ధికాదేదినా
పరిజేయగలకర్త లెవ్వరిక నాప॥ ౧౦౪

మ. భక్తాగ్రేసరు లెందరింకయును బోలి • వలూచియున్నావొన
ద్యోక్తగూర్చి యనుగ్రహింపుము సదా • వ్యాఖ్యానం
[నన్నునె]

సక్తుంగా బొనరింపనేగ ప మ మీ • పందేహముక లేక స
దృక్తిన్నిన్ను నుతింతు పద్యమల నాప॥ ౧౦౫

మ. పరగళదుందుభి వత్సరంబున నీనున్ • పద్యాభిశోకేడగా
కరమూహాష్టనియింపజేసి తుదకళగా • జూచియూయేటనే
బరగుక కార్తక శుద్ధపూర్తి మనునా • పద్యంబులక గొంటివో
పరమాత్మా సినుగొల్పెదక సతము నాప॥ ౧౦౬

మ. అపద్బాంధవ నీదుకీర్తి నఫలం • బొసట్లు నన్నాచుకో
లోపాలోపము లెంచకీకృతిదయా • భుండై న నీకిచ్చితిక
కాపాడంగలవాడ వీవెకదనే • గామింప నేకోర్కులక
పాపాభీల దవానలాయ వికళాప॥ ౧౦౭

మ. తనరకగాశ్యవగోత్ర చన్న వరపూ • ద్యద్వంశుగోపాల కృ
 ఘ్ననకుఁ పుష్కరిడ వేంకటార్యకవినే • సోత్కంఠనీపుష్పమా
 లనిటక గూర్చి తినీపయిఁ శతక మో • లక్ష్మీశయాచంద్రమొ
 ప్పనునీనత్కృతిత్వత్కృపావశత నా • పద్మాంధవాశ్రీధవా.

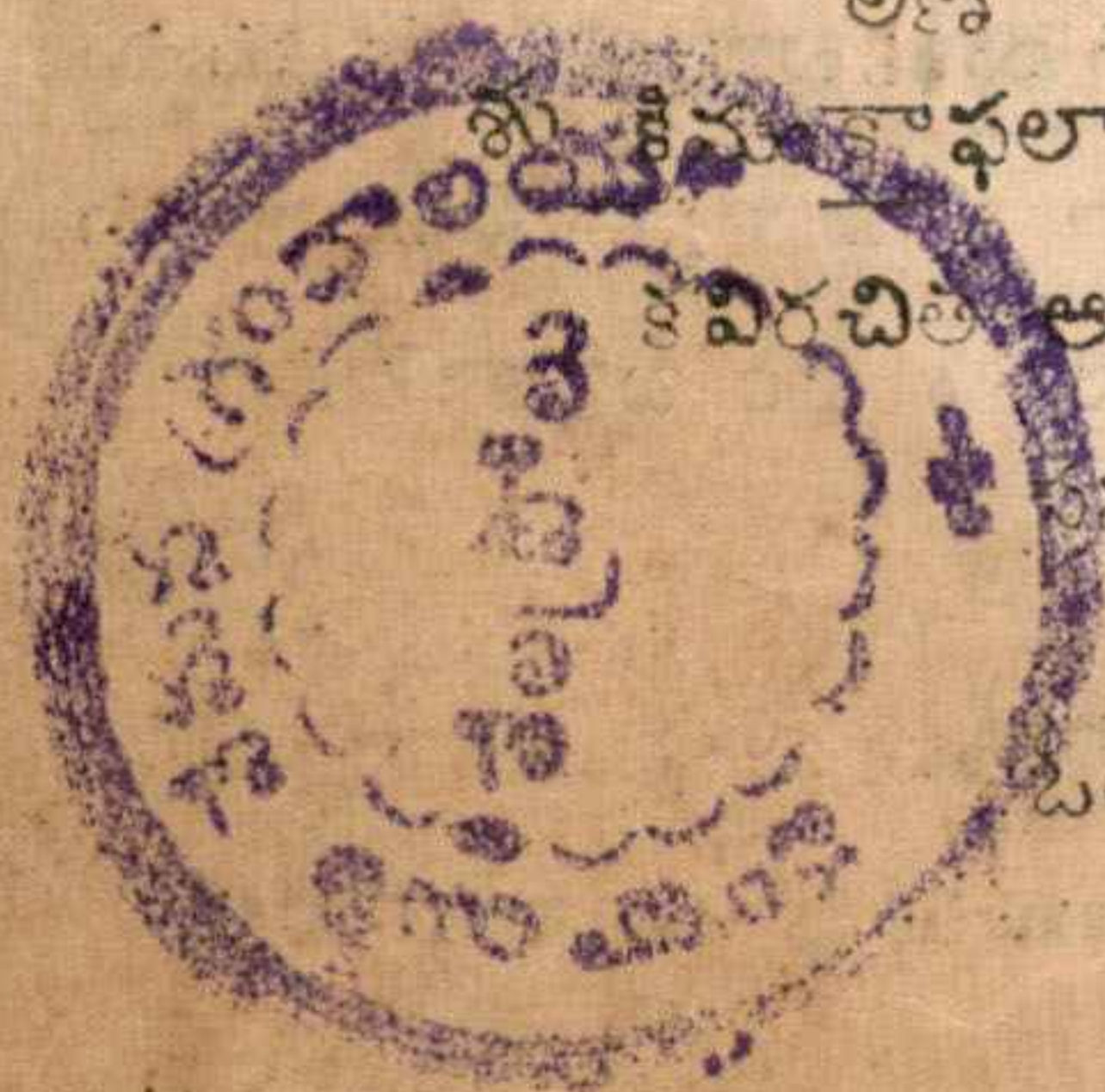
ఇది శ్రీమదాంప స్తంబ సూత్రకాన్యపన గోత్రవవిత్ర గన్న
 వరపు గోపాలకృష్ణ యామాత్య శేషమాంబాగర్భ

మొ క్తేనుకాఫలాయమాన వేంకటరాయ

కవిరచిత ఆపద్బాంధవ శతకము

యమాస్తము.

పం తత్సత్.

మనసు ఫౌండేషన్
పుస్తకాల పరిశీలనాపట్టిక

పుస్తకం సంఖ్య	TPLA103B119
పుస్తకం పేరు	ఆపరాధిమధున శరకము
తారీఖు	25-10-2024
ముందు అట్ట	NO
వెనుక అట్ట	NO
మొత్తం పేజీలు	25
పెద్ద సైజు పేజీలు	NO
ఖాళీ పేజీలు	II
లేని పేజీలు	NO
తయారు చేసినది	Spk. Rehana
పేజీలు విడదీసినది	REHANA
స్కాన్ చేసినది	RUKSANA
పరీక్ష చేసినది	LAKSHMI
పేజీలు సరిచూసినది	
బైండింగు చేసినది	
ప్యాకింగు చేసినది	
స్కాన్ చెయ్యబడింది	
తప్పులు	NO
పరిస్థితి	Good